

Handbok för ljusreklam.

Branschens mångåriga medarbetare, Ruben Morne, sammanfattar i sin bok Neon & Ljusskyltar, ett helt livs erfarenheter av ljusreklam. Undvik fällor och koncentrera krafterna på lyckade lösningar genom att ta del av innehållet i handboken. Nedan följer en kort sammanfattning i ingressform av de olika avsnitten.

Skyltens betydelse för information och reklam.

I vårt samhälle har skylten i dess olika utförandeformer en viktig uppgift att fylla. Tänk tanken att våra städer, gator, allmänna platser, citykärnor, shoppingcentrum, trafikplatser m m inte skulle skyltar. Det skulle praktiskt taget vara omöjligt att orientera sig i ett sådant samhälle. Skylten har blivit ett naturligt inslag i vår livsföring. Därför är den värd all uppmärksamhet som informationsverktyg.

Skylten talar om Du skall åka eller färdas för att nå ett önskat mål. Den visar var Du finner varor och tjänster samt olika samhällsfunktioner.

Våra ortnamnsskyltar och gatunamnsskyltar är viktiga när vi befinner oss i okända områden. Därefter tar butiksskyltar och reklamskyltar vid för orientering. I I inomhuscentrum, hotell och sjukhus och andra publika lokaler är skylten nödvändig för information.

Samspelet med företagets logotyp

Ord, bild, logotyp och symbol är grunden för budskapet. Dessa delar är väsentliga för begreppet grafisk design. Ljusskyltar som tillverkas med förkroppade bokstäver eller figurer fordrar att designern har vissa kunskaper om produktion och belysningsteknik för att skylten skall få ett vackert formspråk. Den grafiska formen måste anpassa sig till material, färg och ljus för att skylten skall bli en intresseväckande, effektiv och estetiskt tilltalande slutprodukt.

Grafisk formgivning av ljusskyltar.

En ljusskylt är en grafisk form för logotyp och symbol. Logotypen har i första hand utförts för information och reklam för olika slag av trycksaker och för att fungera som ljusskylt måste den förses med ljus eller belysning.

Ljusskylten bör vara en produkt där den grafiska formgivaren i samarbete med industridesignern, belysningsteknikern och skyltprojektören strävar efter perfekta lösningen för att åstadkomma en skylt som under olika förutsättningar uppnår fastställd målsättning.

De olika skylttyperna som neonskylt med synliga neonrör, skylt med internt lysande plastfronter, siluettbelysta skyltar och skyltar med extern belysning fordrar alla individuell behandling för maximal kommunikationseffekt.

För samtliga typer är det en grundläggande förutsättning att skylten i de flesta fall har ett tredimensionellt utförande. Det påverkar exempelvis bokstavens grafiska form, textens spärning och färgsättning.

Neonskylt med synliga neonrör har tillverkningsbegränsningar vid små bokstavshöjder. När man använder sig av skyltlådor, dvs innerbelysta ljusskyltar med plastfronter, bör skyltlådans djup minimeras. Läs mer om problematiken i handboken.

Uppmärksamhet och läsbarhet.

För betraktaren kan en ljusskylt vara en tämligen enkel produkt av metall, plast och ljus. Om man emellertid gör en djupare analys av dess olika komponenter och funktioner, så finner man att den är en teknisk-grafisk produkt som fordrar kunskap och kompetens från många olika områden för att projektören skall uppnå önskat resultat..

En typografiskt bra utformad skylt måste uppfylla fyra följande kriterier:

1. Visibility - att kunna skilja ut texten från omgivningen
2. Readability - att kunna forma bokstäver och siffror till meningsfulla ord och meningar.
3. Noticeability – skyltens kvalitet som ger betraktaren en anledning att se på den
4. Legibility – läslighet

Dag- och natteffekt

Ljusskylten bör ha en hög kommunikativ effekt såväl i dagsljus som i kvällsbelysning. Vid projektering av en ljusskylt är det därför lika viktigt att ta hänsyn till dess dageffekt (skylten i släckt tillstånd) som belysningseffekten i mörker. Handboken behandlar i detta avsnitt ljusskyltens optimala kombinationer för att uppfylla gaturummets olika krav på effektiv och tilltalande reklam.

Skyltar med synliga neonrör.

I avsnittet beskrivs neonrörets applicering i skylten och alternativa utförandeformer. Skyltbokstavens storlek behandlas, lysfärg och spänning - en rad parametrar som måste sammanvägas på ett korrekt sätt för att skapa en skylt med goda egenskaper.

Skyltar med internt lysande fronter

Här beskrivs introduktionen av förkroppade bokstäver med innerbelysta plastfronter. Du får veta hur akrylplasten bäst utnyttjas för att effekten skall bli den rätta.

Skyltar med siluettbelysning

En skylt med siluettbelysning, med rätt utformning, kan vara en elegant och exklusiv lösning. Betraktaren ser logotypen, symbolen eller bokstavstexterna bakgrundsbelysta mot den mörka fasaden. Här finns ett antal fallgropar att ta hänsyn till. Handboken ger Dig ett antal värdefulla tips för att skylten skall ge ett lyckat resultat.

Externt belysta skyltar

Vid sidan av neon- och plastskyltar har den externt belysta skylten fått ett allt större utrymme i gaturummet. Även om den synes vara enkel i utförande i förhållande till en neonskylt så fordrar denna skylttyp stor kompetens hos projektören, inte enbart då det gäller teknisk och grafisk form, utan också vad beträffar belysningsteknik. Läs mer i handboken.

Glödlampsskyltar

Före neon- och lysrörens användning för ljusskyltar var glödlampan den belysningskälla som skyltfabrikanterna kunde nyttja för elektriska ljusskyltar. Stomatolskylten vid Slussen i Stockholm från 1909 är en god representant för gruppen glödlampsskyltar. Avsnittet placerar denna snart hundraåriga produkt på kartan i det moderna samhället.

Elektronikskyltar

Elektronikskyltar finns i många olika utföranden, från små skyltar i butiker till gigantiska videotavlor på sportarenor och liknande. Bildelementen kan vara många och avsnittet ger en uttömmande beskrivning av de olika skylttyper som finns på marknaden.

Plastljusskyltar

Vacuumformade eller försedda med texter i utskuren vinyl har plastskylten blivit den verkliga storsäljaren. Plastmaterialens möjligheter är betydande men resultaten inte alltid så tilltalande. Avsnittet ger Dig värdefulla tips om användningsområden.

Inomhusskyltar

Små strategiskt placerade inomhusskyltar har fått stor användning under senare tid. Skylttypen beskrivs kort under en egen rubrik.

Bra och dåliga skyltar

Ett snabbt studium av gaturummet ger vid handen att vissa ljusreklamanläggningar lämnar övrigt att önska. Tillverkare och beställare har många gånger förbiset de viktigaste grunderna för att skapa en lyckad ljusreklamanläggning. Avsnittet beskriver en mängd fallgropar som lätt kunde undvikas om förberedelserna hade ägnats mer omsorg.

Lysfärger, temperaturberoende

I våra höga nord är temperatursvängningarna betydande. Skylten avkrävs samma goda egenskaper oavsett det handlar om en varm sommarkväll eller en gnistrande kall vinternatt. Vilka lysfärger finns och hur reagerar de på olika temperaturer?

Livslängd, effektbehov, nedsmutsning

Vilka ljuskällor har den längsta livslängden och hur mycket energi gör de av med och vad betyder nedsmutsningen för funktionen? Enkla råd för Dig som dagligen arbetar med skyltar.

Material

Trä, stålplåt eller aluminium? Materialen utvecklas ständigt och det gäller att välja rätt för varje situation. Under rubriken "Material" återfinns en beskrivning av branschens vanligaste materialslag.

Takskyltar

Takskyltarna är sparsamt representerade i vårt land. Vad skall man tänka på när man planerar en takskylt? Vad skiljer dem från andra skyltar? Vilken är deras främsta funktion? Kapitlet hjälper Dig att strukturera behovskalkylen.

Vertikala skyltar

Med vertikala skyltar rör vi oss på ett område som kräver mycket förberedelser. Skall den läsas nedifrån och upp eller blir det bättre med en "kinesisk" uppställning?

Service och underhåll

Praktiska och vardagsnära råd för den som vill att anläggningen ger ett prydligt intryck under lång tid.

Neonrörets historik, teori och praktik

Vad vore en handbok i ljusreklam utan ett kapitel om bara neon.

Upphandling och skyltprogram

Vad är viktigt när ett skyltprogram planeras och vad är viktigt vid upphandlingen? Hjulet är redan uppfunnet och den som går i skylttankar kan här söka elementa som har med ljusrekalm och upphandling att göra.

Allmänna bestämmelser

Här kan läsaren fördjupa sig i kraven från våra myndigheter som rör alltifrån bygglov till säkerhetsbestämmelser.

Profilprogram och omprofilering

Företag som fusionerar eller företag som moderniserar sin framtoning lägger upp nya profilprogram. Vad skall man tänka på?

Praktiska tips

I ett av bokens sista avsnitt sammanfattar författaren i tio punkter vad en branschman bör tänka på. Med dessa för ögonen i det dagliga arbetet kan många misstag undvikas.

Ljusreklamens nyckelår

För den historiskt intresserade.

En lysande hyllning

En tillbakablick i svartvitt.

Handboken kan Du beställa hos AB Svensk Byggtjänst, telnr 08 – 457 11 00,
faxnr 08 – 457 11 98, epost forsaljningen@byggtjanst.se